

De kracht van de kleine groep

Beleidsplan 2021 – 2025 Protestantse Wijkgemeente Martinikerk

Langzaam vult het grasveld zich met mensen. Een groepje jongeren komt aanlopen en schuift aan bij een picknicktafel waar enkele oudere gemeenteleden vertellen over hun leven met God. Verderop staat een tafel gevuld met eten dat mensen zelf hebben meegenomen. Verspreid over het veld vormen zich groepjes op picknickkleedjes en –bankjes en ontstaan er gesprekken over het dagelijkse leven en hoe God daarin een rol speelt. Kinderen rennen tussen de groepen door en spelen samen op het klimrek. Wat opvalt is dat niemand alleen zit en de leeftijdsgroepen zich op een natuurlijke manier mengen. Het is het beeld van de wijkgemeente Martinikerk in 2025.

Een gemeente waarin iedereen met elkaar optrekt in het dagelijkse leven, zich veilig weet en waarin vanuit geloof geleefd wordt. Waar gemeenteleden samen oplopen zodat niemand zich alleen voelt én mensen hebben om samen te zoeken naar Gods weg, te bidden tot God en elkaar te stimuleren in de weg achter Jezus aan. Binnen de grote wijkgemeente van de Martinikerk zijn allerlei groepen gevormd van tenminste twee personen. Het is de kracht van die kleine groepen die de wijkgemeente als geheel op de weg achter Jezus aan houdt. Waarin mensen zich toegerust weten om hun relatie met God te verstevigen en hun dagelijkse werken gezinsleven in geloof te leven. Waarin jongeren zich volledig onderdeel weten van de wijkgemeente en zich serieus genomen voelen en waarin ouderen ervaren dat zij van grote waarde zijn voor de wijkgemeente.

In het vorige beleidsplan zijn we samen ‘Op weg’ gegaan. We hebben ons gefocust op Jezus die vooropgaat en hebben onze voeten in zijn spoor gezet. Nu willen we ons focussen op de manier waarop we als gemeente die weg gaan. De afgelopen jaren, toen we vanwege de coronacrisis onze contacten moesten beperken, is wel gebleken dat de kracht in kleine groepen ligt. De weinige contacten die we hadden konden we juist de noodzakelijke aandacht geven. In een kleine groep kun je écht gezien worden. Zo heb je in een één op één relatie alle aandacht om door te praten over mooie en zorgelijke momenten. In de vertrouwde sfeer van een Bijbelkring ontstaat de ruimte om te groeien in kennis, gebed, maar bovenal in geloof in God.

We zien uit naar een levende gemeenschap in de wijkgemeente waarin mensen de ruimte krijgen om te groeien in hun relatie met God en waarin we elkaar inspireren, bemoedigen en scherp houden. Vanuit de gemeenschap neemt iedereen zijn of haar plek in zijn eigen ‘tuin’. Vandaar mogen we datgene wat we hebben ontvangen uit de stroom van levend water doorgeven aan anderen om ons heen.

De wijkgemeente is een plaats waarin het tuinieren kan worden geoefend. De leden komen er niet om kant-en-klare producten te halen, maar krijgen zaadjes mee om zelf te aan de slag

te gaan met hulp van de Geest. Van de leden wordt gevraagd dat ze komen met wat ze hebben om dat in te zetten voor de grote tuin van de Vader.

Unieke karakter eigen gemeente

De Protestantse Wijkgemeente Martinikerk maakt deel uit van de Protestantse Gemeente Groningen. Samen met andere wijkgemeenten vormt ze een eenheid waarbinnen de Algemene Kerkenraad hecht aan de eigen identiteit van de wijkgemeente en voelt zij zich op haar beurt verbonden met de andere wijkgemeenten en de Algemene Kerkenraad.

Accenten in het Evangelie¹

We zijn ervan overtuigd dat wat wij geloven goed nieuws is. Het steunt en geeft hoop voor de toekomst. We mogen erop vertrouwen dat God alles in Zijn handen houdt. God is met ons, Hij is erbij. Dat draagt ons en dat gunnen we iedereen. Het geloof is relevant en betekenisvol. Onze kerk mag een plek zijn waar iedereen met zingevingsvragen terecht kan omdat daar schatten van wijsheid te vinden zijn.

Wij geloven dat Jezus, de Zoon van God, is opgestaan uit de dood hoe onmogelijk het ook lijkt. Hierbij hechten wij waarde aan de ooggetuigen van wie de getuigenverklaringen zijn opgenomen in de Bijbel en die zijn geformuleerd in belijdenissen binnen de kerk van de eerste eeuwen.² Jezus' opstanding heeft ook gevolgen voor ons leven: wij mogen met de opgestane Heer leven, nu al en ook na dit leven. Daarnaast willen we net als de leerlingen van Jezus hem navolgen in ons leven. Dit krijgt onder andere vorm in gebed voor elkaar en de wereld, God de lof zingen en hulp bieden aan hen die dat nodig hebben. We geloven dat de Heilige Geest ons daarin leidt en in en door ons werkt.

Onze wijkgemeente voelt zich bijzonder verbonden met de Reformatie zoals die door Luther, Calvijn en anderen is vormgegeven. Lijnen van toen lopen door in onze wijkgemeente zonder één op één overgezet te zijn. Daarbij valt te denken aan de vormgeving van kerkdiensten en de belijdenissen³ die een rol spelen.

Bijzondere aandacht binnen de gemeente heeft het verlangen dat het goede nieuws van het geloof bekend wordt bij meer mensen. Ze is dus niet naar binnen gekeerd, maar kijkt

---

¹ In de beschrijving die volgt hebben we getracht om op een zeer toegankelijke, nieuwe manier te verwoorden wat in het vorige beleidsplan 'OP WEG' als volgt werd geformuleerd: De Protestantse Wijkgemeente Martinikerk wil een orthodoxe gemeente zijn, die schatplichtig is aan de gereformeerde traditie, een missionaire blik heeft en zich verbonden weet met Israël. De gemeente is orthodox in haar beaming van de vroegchristelijke belijdenissen, gereformeerd in haar belijden en in haar liturgie, missionair in haar verlangen om als discipelen van Christus nieuwe discipelen te maken.

² Apostolische geloofsbelijdenis, geloofsbelijdenis van Nicea-Constantinopel en geloofsbelijdenis van Athanasius.

³ In het bijzonder de Nederlandse Geloofsbelijdenis, Dordtse leerregels en de Heidelbergse catechismus.

duidelijk naar de wereld om haar heen en zoekt naar het vormgeven van het goede nieuws in die wereld.

In de wijkgemeente wordt ten slotte een verbondenheid gevoeld met de wereldwijde kerk en met Israël, het volk van God.

Context gemeente

Onze wijkgemeente is in 1984 ontstaan uit een fusie van de hervormde gemeenten die kerkten in de Sionskerk in de Korrewegwijk en de Filadelfiakerk in de Oosterparkwijk. Door deze oorsprong weet de Protestantse Wijkgemeente Martinikerk zich geroepen om zorg te dragen voor de Korrewegwijk en de Oosterparkwijk. In 1988 werd het missionair-diaconale centrum Het Pand aan de Padangstraat in de Korrewegwijk geopend. In 2014 kreeg Het Pand een nieuwe locatie aan de Madoerastraat in de Korrewegwijk. Het Pand heeft zich ontwikkeld tot een plaats waar dienst aan de wereld (diaconaat) en gehoorzaamheid aan Jezus' opdracht (Mattheus 28:18-20; missionair zijn) hand in hand gaan. Er komt iedere zondag een gemeenschap samen die samen luncht en een viering houdt. Ook doordeweeks zijn er activiteiten.

We voelen ons verbonden met Het Pand, onze zustergemeente. Voor gemeenteleden van onze wijkgemeente is Het Pand een inspiratieplek en een oefenplaats voor missionair handelen. In Het Pand helpen vrijwilligers uit verschillende Groningse geloofsgemeenschappen mee, en veel studenten die vanuit de "Biblebelt" komen studeren in Groningen en lid zijn van christelijke studentenverenigingen zoals C.S.F.R. of N.S.G.. Andersom wordt er ook geleerd door onze wijkgemeente van Het Pand doordat mensen in aanraking komen met andere sociaal-culturele achtergronden.

Door de accenten die onze wijkgemeente legt in het Evangelie trekt de wijkgemeente tweemaal per zondag mensen naar de Martinikerk die veelal niet in de Korrewegwijk of in de Oosterparkwijk wonen. Een deel van de gemeenteleden en vaste bezoekers van de kerkdiensten (en andere wijkactiviteiten) woont zelfs niet in de stad Groningen. Ook is een gedeelte van de bezoekers en gemeenteleden niet afkomstig uit de Protestantse Kerk in Nederland. Met name in de avonddiensten, naast de internationale diensten, zijn er verhoudingsgewijs veel bezoekers uit andere gemeenten uit Stad en Ommeland. Er bestaat dus een groot verschil tussen de 'geografische wijkgemeente' (PKN-leden uit de Korrewegwijk en de Oosterparkwijk) en de 'meelevende wijkgemeente' (frequente bezoekers en bijdragende leden van de Protestantse Wijkgemeente Martinikerk). Mensen die vanuit huis meeleven kunnen sinds de coronaperiode online de diensten volgen met beeld en geluid. Naast de accenten in het Evangelie trekken ook het bijzondere orgel, de professionele organisten en psalmenvespers met goede koorzang mensen naar de Martinikerk.

De komende jaren willen we blijven zoeken naar hoe we als gemeente met heel diverse achtergrond en verschillende (muzikale) smaken de lofzang aan God vorm kunnen geven in onze wijkgemeente.

Onze wijkgemeente wil niet alleen verantwoordelijkheid dragen voor de geografische wijkgemeente en de meelevende wijkgemeente. Zij voelt zich eveneens geroepen om present te zijn aan de Grote Markt, in het hart van de stad Groningen. Voor ons is iedereen als schepsel van God gelijkwaardig. We hebben gemerkt dat een monumentaal kerkgebouw kansen biedt om cultureel geïnteresseerde zoekers te bereiken. Ook is het een herkenbare plek voor de internationale studenten.

Vanuit het vorige beleidsplan is begonnen met de internationale diensten in de avonddiensten van de Martinikerk, een keer per maand. Hier is een eigen gemeenschap ontstaan, onder de vleugels van onze wijkgemeente. Voor de komende jaren is het belangrijk om te ontdekken hoe we dit willen continueren en kunnen leren van deze gemeenschap ook in het licht van de wereldkerk.

Samenhang met eerder en ander beleid

Het beeld dat geschetst wordt aan het begin van dit beleidsplan staat niet op zichzelf. We komen als gemeente ergens vandaan en zijn opgenomen in een breder geheel. Het beleidsplan "De kracht van de kleine groep" is een vervolg op eerdere beleidsplannen van de Protestantse Wijkgemeente Martinikerk, verbonden met het projectplan van de missionair predikant en sluit aan bij van de beleidskaders van de Protestantse Gemeente Groningen. In wat volgt kijken we terug op de weg die we als gemeente hebben afgelegd én geven we aan waar onze beleidspunten passen binnen de beleidskaders van de Protestantse Gemeente Groningen.

Beleidsplan "Op Weg"

In het vorige beleidsplan "Op Weg" lag de nadruk op de persoonlijke navolging van Jezus Christus en discipelschap als de grondslag van het christelijke leven en het uitgangspunt voor gemeenteactiviteiten. Een aantal van deze punten is in de afgelopen jaren afgerond, andere vragen om een vervolg in het nieuwe beleidsplan. Hieronder een evaluatie van de plannen uit het voorgaande beleidsplan:

De Kerkdiensten

De avonddiensten zijn inmiddels anders ingevuld door de Catechismus in Groningen diensten, Woordzoekersdiensten, de psalmenvespers en de internationale diensten. Verder is het nieuwe Liedboek ingevoerd.

Jeugd en jongeren

Er is aandacht voor jongeren die kindernevendienst en basiscatechese hebben doorlopen, echter als de basiscatechese stopt en ze doen niet mee aan de catechese en de clubs, dan raken ze uit beeld. Dat vraagt om nieuwe manieren om ze te bereiken. Ditzelfde geldt voor de groep jongeren die na de club en catechese geen belijdeniscatechese gaan volgen.

De relevantie van het versterken van kinder- en jeugdwerk in relatie met gemeenten in de Ommelanden is niet tot stand gekomen en wordt op dit moment als minder relevant ervaren. De aandacht voor jongeren wordt wel als een urgent punt ervaren. Het toerusten van de ouders in de geloofsopvoeding is daar een onderdeel van.

Omzien naar elkaar

De communicatie is opgepakt en in een stroomversnelling geraakt door de Coronacrisis, er is een wekelijkse digitale nieuwsbrief gekomen, een facebookpagina en de website is vernieuwd. Uit gesprekken met homoseksuelen en lesbiennes is gebleken dat zij niet speciaal behoefte hebben om op basis van hun geaardheid aandacht te krijgen binnen onze wijkgemeente. Iedereen mag zich welkom weten en voelen.

Vorming en toerusting

In het pastorale team zijn ontwikkelingen in gang gezet wat betreft prioritering van het bezoekwerk. Er zou iemand worden aangesteld om zich specifiek te richten op vorming en toerusting. Dit heeft een gedeelte van de beleidsperiode bij het Focus-team gelegen. Een opvolging daarvan is nog niet in gang gezet. Twee van de vier avonddiensten per maand zijn inmiddels leerdiensten voor toerusting van gemeenteleden en bezoekers.

Missionair kerk-zijn

Betrokkenheid op de wereldkerk heeft in de afgelopen beleidsperiode vorm gekregen in de uitzending van familie Puttenstein naar Papua Nieuw-Guinea. Er is echter geen structurele betrokkenheid in gang gezet met de wereldkerk 'ver weg'.

Voor Engelstalige bezoekers is vertaling mogelijk gemaakt.

Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden van wat er voor internationale studenten wordt gedaan. Van daaruit wordt er maandelijks (m.u.v. zomermaanden) samen met De Anglicaanse Kerk van Groningen en IFES Groningen een Engelstalige kerkdienst gehouden.

Financiële stromen binnen de wijkgemeente

Er is ingezet om meer mensen (financieel) betrokken te maken op de wijkgemeente en het Pand. Dit heeft geresulteerd in stijgende opbrengsten voor de actie Kerkbalans. Deze stijging lijkt nu te stabiliseren.

Projectplan IZB

Het beleidsplan is ook verbonden aan het projectplan 'Kerk aan de Grote Markt'. Dit projectplan vormt de 0.2 fte invulling van de predikantsplaats van september 2021 – september 2024, en is een partnerschap van de Protestantse Wijkgemeente Martinikerk met de IZB – vereniging voor zending in Nederland. Daarin wordt de functie van de Martinikerk als vindplaats van zingeving in het centrum van de stad verder uitgebouwd. Voor de uitvoering van dit plan is er de inzet van denk- en mankracht van mensen uit de wijkgemeente Martinikerk in de vorm van een stuurgroep.

Bijdrage aan de speerpunten van de Protestantse Gemeente Groningen

Op verschillende punten draagt de wijkgemeente Martinikerk heel direct bij aan de beleidskaders van de PGG:

Beleidskader PGG: 4.2 Nieuwe initiatieven

Aangepaste avonddienst

Er wordt gezocht naar een manier om maandelijks in de namiddag of vroege avond als gemeente bij elkaar te komen waarbij er samen wordt gegeten, wellicht spelletjes of iets creatiefs wordt gedaan, waarbij de kinderen alle ruimte hebben en er een dienst is met muziek onder leiding van een band en een praktische preek.

Het Pand zou zich uitstekend lenen voor een dergelijke dienst, maar ook kunnen de mogelijkheden in de Martinikerk worden verkend. De dienst is een uitbreiding van de bestaande Woordzoekersdienst waarin kringen praktisch worden toegerust voor het kringen en het vormgeven van de navolging van Jezus. Door de laagdrempelige vormgeving is het een dienst waarbij buitenkerkelijken makkelijk kunnen aanhaken en het geheel een opstap kan vormen voor het deelnemen aan een (Noorderlicht-)kring. Samenwerking zou kunnen worden gezocht met de groep die de gezins-momenten organiseert, mogelijk wordt er een aparte commissie hiervoor gevormd. Doel is een ontmoeting waarbij voeding uit de Bijbel en dagelijks brood bij elkaar komen. Het voorziet in een behoefte om een dienst te hebben met andersoortige muziek en waarbij verbinding op de voorgrond staat.

Themalunch

Enkele jaren geleden waren in de wijkgemeente themalunches. Deze ontmoetingen worden nieuw leven ingeblazen. Op zondag (of misschien op zaterdag) komen mensen bij elkaar om na te denken over een onderwerp dat raakt aan hoe je als christen in deze maatschappij wilt leven. Denk aan thema's als duurzaamheid, besteding van je geld, enz. De ontmoetingen vinden zo mogelijk bij iemand thuis plaats en iedereen die komt neemt wat te eten mee.

Omzien naar elkaar

Wat betreft het aanbod van activiteiten zal het met name in de periode na de Coronatijd belangrijk zijn om te beoordelen waar de behoefte ligt en hoe gemeenteleden naast de wekelijkse diensten elkaar kunnen ontmoeten in kleine groepen, waar ze zich thuis voelen. Denk aan durf te ..... Verduurzamen, wielrennen, tuinieren, wandelen, koken, museum bezoeken enz.

Ouderenwerker

De waardering van het bestaande wordt geconcretiseerd in de aanstelling van een ouderenwerker voor 6 uur in de week. Op die manier willen we hen eren die ons voorgaan in geloof en de gemeente hebben opgebouwd. Daarnaast zoeken we naar manieren waarop jongeren en ouderen elkaar in het oog houden binnen de gemeente.

Koffiedrinken

Belangrijk in de gemeenschap is dat de leden elkaar ontmoeten en elkaar op de hoogte houden van het dagelijks leven en wat ze hebben meegemaakt met God. Het koffiedrinken voor of na de kerkdienst is daarbij van grote waarde. Onderzocht wordt hoe gefaciliteerd kan worden dat er elke zondag rondom de dienst een moment is van ontmoeting en koffie. Bij voorkeur gebeurt dit in het kerkgebouw of in de directe omgeving daarvan.

Beleidsplan PGG: 4.3 Geloofsoverdracht nieuwe generatie is topprioriteit

De nieuwe generatie in de eredienst

Tijdens de corona-periode is er een kindermoment opgenomen in de liturgie. Dit kindermoment in de dienst willen we voortzetten. Rondom de diensten willen we ook aandacht geven aan de jongeren om hen te betrekken op de inhoud van de dienst zodat ze gedurende de week daar verder op kunnen reflecteren.

Eigenaarschap jongeren

Er wordt de komende jaren geïnvesteerd in gemeenschapsvorming waarin jongeren volop meedraaien. Ook voor de jongeren is het geloof echt goed nieuws. Belangrijk blijft dat ze zich gezien voelen en participeren in de diensten en in onze gemeente, waarbij ook identificatiefiguren belangrijk zijn. We gaan in gesprek met ze en op zoek naar een manier waarbij ze eigenaarschap voelen binnen onze wijkgemeente. De gemeente is er niet alleen voor jongeren maar ook door jongeren. In het beeld van de tuin: naast het besproeien van de tuin mogen ze ook meebeslissen over welke zaden er gezaaid worden en hoe de tuin wordt ingedeeld. De komende jaren willen we de behoefte van jongeren blijven monitoren en zoveel mogelijk honoreren als wijkgemeente in samenwerking met andere gemeenten.

Studenten

De samenwerking met de studentenorganisaties IFES, N.S.G., Ichthus en C.S.F.R. wordt geïntensiveerd.

Beleidsplan PGG: 4.4 Bescheiden maar stoere rol in de stad

Stadsdominee

De predikant van de wijkgemeente is voor de komende drie jaar aangesteld als Stadsdominee vanuit de PGG.

Missionair-Diaconale presentie

Vanuit de diaconie van de wijkgemeente willen we meer contacten leggen met Groninger organisaties (religieus/niet-religieus). Op die manier willen we verweven zijn met de stad waarin we kerk-zijn. Ook verkennen we mogelijkheden om bijvoorbeeld via WhatsApp groepen hulpvragen te delen binnen de gemeente. Daarnaast willen we Stichting Present actiever benaderen en de banden aanhalen. De presentie van onze wijkgemeente in de stad

geven we verder vorm in acties die vergelijkbaar zijn met de inzameling van goederen voor de Voedselbank via het Boter-en-brood-huisje zoals dat in coronatijd gebeurde.

Wat heeft de wijkgemeente nodig om dit beleid vorm te geven?

Voor de uitvoering van dit beleidsplan hebben we allereerst gemeenteleden nodig die verlangen om te groeien in kennis, gebed en geloof in God. Gemeenteleden die dat niet alleen als individu willen zoeken, maar als gemeenschap van leerlingen die 'Op weg' is achter Jezus aan. Van de leden van de wijkgemeente wordt gevraagd dat zij ook zelf op zoek gaan naar hoe een bijdrage te leveren aan het beeld dat in dit beleidsplan geschetst is. Naast de inzet van gemeenteleden blijft de aanstelling van de predikant essentieel om gemeenteleden te begeleiden, te inspireren en bij te staan. Daarnaast is een ouderenwerker aangesteld om de benodigde aandacht te geven aan ouderen binnen de gemeente en hun geloofsvragen.

De wijkgemeente Martinikerk heeft de afgelopen jaren een stijgende lijn gezien van de inkomsten, maar merkt dat deze nu lijkt te stabiliseren. Tegelijkertijd wordt er door minder mensen meer bijgedragen. Komende jaren willen we een evenwicht aanbrengen tussen inkomsten en uitgaven. Daarnaast komt er meer aandacht voor geldwerving. We zetten in op meer mensen die financieel betrokken zijn op de wijkgemeente. Komende tijd blijven de financiële middelen nodig om de aanstelling van de predikant (momenteel is de predikant voor 0,6 fte verbonden aan onze wijkgemeente) en de ouderenwerker te kunnen handhaven en waar mogelijk uit te breiden.

De uitvoering van dit beleidsplan vraagt ook een bredere manier van denken over kerk-zijn. Waar binnen de wijkgemeente soms de focus op de zondagse eredienst wordt gelegd als het moment en de plek om gemeente van Christus te zijn, vraagt dit beleidsplan om niet alleen naar de zondagse eredienst te kijken. Ook bijeenkomsten doordeweeks waar mensen samenkomen in de naam van Christus zijn volop momenten en plekken om gemeente van Christus te zijn. Hierbij valt te denken aan durf te...-groepen, gebedsgroepen, Bijbelkringen, clubs, etc. Met dit beleidsplan willen we de zondag als moment om samen te komen als gemeente blijven waarderen en tegelijkertijd de bijeenkomsten die doordeweeks plaatsvinden aanwijzen als plekken waar mensen volop kerk kunnen zijn in kleinere groepen. Dit biedt allerlei mogelijkheden om ook geïnteresseerden te betrekken bij de gemeente en bekend te maken met het Evangelie. We willen mensen met dezelfde passie, interesse etc. stimuleren om samen te komen. Hierbij valt te denken aan gemeenteleden die hart hebben voor duurzaamheid en willen zoeken naar een manier om de kerk en het kerk-zijn te verduurzamen. Deze kleinere groepen willen we organisch laten groeien. Een coördinator, bijvoorbeeld de ouderling vorming en toerusting, zou ook vraag gestuurd groepen kunnen inrichten in de gemeente. Deze coördinator heeft weet van de verschillende groepen en kan mensen met elkaar verbinden.

Tot slot moeten we doordrongen zijn van het besef dat we als gemeente de weg inslaan waarbij we worden gevraagd om actief aan de slag te gaan om dit beleidsplan ook heel concreet handen en voeten te geven in de gemeente. Om zo onze gaven en talenten in kleine groepen in te zetten voor de bloei van Gods Koninkrijk op aarde.